

PRODUKTY POCHODZENIA PSZCZELEGO W KOSMETYKACH - PORÓWNANIE OPINII WEGAN I WEGETARIAN

Bee products in cosmetics – comparison of vegan and vegetarian's opinion

Małgorzata Jankowska

Produkty pszczele są częstym składnikiem w diecie ale również składową wielu kosmetyków.

Substancje pochodzenia pszczelego dają dobre efekty nie tylko przy stosowaniu ich doustnie ale także zewnętrznie. Przedmiotem badań w pracy była opinia wegan i wegetarian na temat substancji pochodzenia pszczelego. Weganie i wegetarianie oprócz wyeliminowania ze swojej diety produktów pochodzenia zwierzęcego rezygnują też z produktów zwierzęcych w innych obszarach swojego życia. Produkty pszczele takie jak mleczko pszczele czy jad pszczeli mają podobne właściwości pielęgnacyjne aczkolwiek różni się ich sposób pozyskiwania. Pozyskiwanie substancji odzwierzęcych jest szczególnie ważną kwestią dla wegan i wegetarian.

Celem pracy było sprawdzenie opinii wegan i wegetarian na temat produktów pszczelich zawartych w kosmetykach a także przedstawienie wybranych produktów pochodzenia pszczelego, sposobu ich pozyskiwania a także właściwości kosmetycznych. Przyjęta hipoteza zakładała, że wegetarianie i weganie uznają pozyskiwanie produktów pszczelich jako niebezpieczne dla pszczół.

W trakcie badania wykorzystana była metoda sondażu diagnostycznego. a narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety. Respondenci zostali podzieleni na dwie grupy- wegan i wegetarian.

JAD PSZCZELI

Jad jest wydzieliną gruczołu jadowego pszczoły robotnicy oraz królowej. Ten produkt pszczeli składa się z dwóch głównych składników, jadu zasadniczego i feromonów. Feromony to związki stanowiące informację, która odbierana jest przez inne pszczoły. Informują owady o możliwym zbliżającym się niebezpieczeństwie. Pozyskiwanie jadu pszczelego odbywa się z wykorzystaniem bodźców elektrycznych, drażnione są napięciem rzędu 30V o częstotliwości 50Hz. Aby otrzymać 1g, czystego i krystalicznego jadu należy drażnić 20-30 tysięcy pszczół. Jad posiada właściwości bakteriobójcze, stymuluje fibroblasty do produkcji oraz napięcia włókien kolagenowych i elastynowych, dając efekt botoksu, wygładza zmarszczki i uelastycznia skórę działa higroskopijnie, pozwala utrzymać odpowiedni poziom nawilżenia.

47,6% badanych wegan oraz 41,9% badanych wegetarian uznało, że jad pszczeli nie jest pozyskiwany w sposób bezpieczny dla pszczół. 17,1% badanych wegan oraz 21,7% badanych wegetarian stwierdziło, że jad pszczeli jest pozyskiwany poprzez drażnienie pszczół prądem.

MLECZKO PSZCZELE

Mleczko pszczele stymuluje odnowę tkanek, przyspiesza proces gojenia ran, łagodzi podrażnienia, wpływa na odnowę włókien kolagenowych i elastynowych. Działa bakteriobójczo, bakteriostatycznie, hamuje rozwój grzybów. Mleczko pszczele pobiera się bezpośrednio z 3-4 dniowych mateczników, z których wcześniej usunięto larwy pszczół. Jest to substancja stanowiąca pokarm dla larw pszczół w pierwszych 3-4 dniach ich życia.

50% badanych wegan oraz 55,6% badanych wegetarian stwierdziło, że mleczko pszczele służy do karmienia larw pszczół. 41,5% badanych wegan oraz 29,7% badanych wegetarian uznało, że mleczko pszczele nie jest pozyskiwane w sposób bezpieczny dla pszczół.

- Weganie częściej sięgają po kosmetyki wegańskie aniżeli wegetarianie. Tym samym częściej sprawdzają skład kosmetyków pod względem zawartości w nich produktów pszczelich.
- Weganie i wegetarianie uważają, że produkty pochodzenia pszczelego nie są pozyskiwane w sposób bezpieczny dla pszczół.
- Płeć, wiek i wykształcenie mają wpływ na opinię i świadomość wegan i wegetarian na temat produktów pszczelich w kosmetykach.
- Długość stosowania diety ma znikomy wpływ na świadomość wegetarian i wegan.
- Opinia wegan i wegetarian na temat produktów pszczelich w kosmetykach nie różni się od siebie skrajnie.

VEGANISM

VEGETARIANISM

BEE PRODUCTS

ROYAL JELLY

BEE VENOM

Vegetarianism and veganism are becoming more and more popular not only in the dietary aspect but as an element of holistic care of the body. Bee products used in cosmetic have similar care properties but the way they are obtained is completely different, which is very important for those who choose vegan cosmetics. A survey of the opinions of vegans and vegetarians on bee products was carried out by means of a diagnostic survey method in the form of questionnaire. The aim of the study was to compare two groups, check their opinions and present selected bee products.

Bąk B., Wilde J., Mleczko pszczele jako produkt dietetyczny i leczniczy, „Biuletyn Naukowy”, nr 18/2002.

Burlando B., Honey in dermatology and skin care: a review, „Journal of Cosmetic Dermatology”, nr 12(4)/201, s. 306.

Tkacz K., Więk A., Banach J., Żywica R., Korzeniowska-Ginter R., Zastosowanie miodu i innych produktów pszczelich w kosmetyce, „Szkice Humanistyczne”, tom XIV, nr 4(36)/2014.

Pędziwiatr P., Zawadzki D., Proces pozyskiwania i oczyszczania produktów pszczelich, „VII seminarium studenckie – Bezpieczeństwo Inżynierii Procesowej”, Łódź, 2017.